

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

رویکردهایی بر جغرافیای انسانی

فلسفه‌ها، نظریه‌ها، مردم و رویه‌های عملی

گردآورندگان:

استوارت آبتکین

ژیل ولنتاین

مترجمان:

محمدحسن یزدانی (دانشیار دانشگاه محقق اردبیلی)

حسین سعدلونیا

عنوان و نام پدیدآور	رویکردهایی بر جغرافیای انسانی (فلسفه‌ها، نظریه‌ها، مردم و رویه‌های عملی) / گردآورندگان: اصحیح: ویراستاران [استوارت آیتکین، ژیل ولنتاین؛ مترجمان: محمدحسن یزدانی، حسین سعدلونیا]
مشخصات نشر	اردبیل: دانشگاه محقق اردبیلی، ۱۳۹۷
مشخصات ظاهری	ص: ۶۰۰
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۸۵۶۹-۶۱-۹
وضعیت فهرست نویسی	فیا
یادداشت	عنوان اصلی: Approaches to human geography: philosophies, theories, people and practices, Second edition, 2015.
یادداشت	ویراست قبلی کتاب حاضر با مترجمین محمد سلیمانی ... (او دیگران) توسط انتشارات ناقوس در سال ۱۳۹۴ منتشر شده است.
موضوع	جغرافیای انسانی
موضوع	Human geography
شناسه افزوده	آیتکین، استوارت سی، ۱۹۵۸-م، ویراستار
شناسه افزوده	Aitken, Stuart C
شناسه افزوده	ولنتاین، ژیل، ۱۹۶۵-م، ویراستار
شناسه افزوده	Valentine, Gill
شناسه افزوده	ن، محمدحسن، ۱۳۵۱- مترجم
شناسه افزوده	سعدلونیا، حسین، ۱۳۶۸- مترجم
شناسه افزوده	دانشگاه محقق اردبیلی
رده بندی کنگره	۱۳۹ / ۱ / ۳۰۴
رده بندی دیویی	۳۰۴
شماره کتابشناسی ملی	۵۳۳۲۴۶۰

رویکردهایی بر جغرافیای انسانی (فلسفه‌ها، نظریه‌ها، مردم و رویه‌های عملی)

گردآورندگان: استوارت آیتکین - ژیل ولنتاین

مترجمان: محمدحسن یزدانی (دانشیار دانشگاه محقق اردبیلی)، حسین سعدلونیا

ویراستار ادبی: مسروره مختاری / صفحه‌آرا: حسن قربانزاد / طراح جلد: باغچه‌ساز

چاپ اول ۱۳۹۷ + قیمت ۶۰۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۵۶۹-۶۱-۹

«مسئولیت صحت مطالب کتاب با مولف است»

«حق چاپ محفوظ است»

اردبیل، انتهای خیابان دانشگاه، دانشگاه محقق اردبیلی، انتشارات دانشگاه محقق اردبیلی، صندوق پستی ۱۷۹

www.uma.ac.ir/press
press@uma.ac.ir

فهرست مطالب

مقدمه‌ی مترجمان.....	۵
فصل ۱. شیوه‌های شناخت و شیوه‌های انجام پژوهش جغرافیایی.....	۷
استوارت آیتکین، ژیل ولتاین	

بخش اول: فلسفه‌ها

فصل ۲. جغرافیای اثبات‌گرا.....	۳۳
راب کیچن	
فصل ۳. تعیین مکان زیسته و استقرار هستی: بازگشتی به جغرافیای انسان‌گرا؟.....	۴۹
دیوید سیمو	
فصل ۴. جغرافیای فمینیستی تفاوت، ارتباط و برساخت.....	۶۹
دبرا دیگس، جان پاتول جونز	
فصل ۵. مارکس و راب مارکس.....	۸۹
جرج هندرسون و اسکات شپرد	
فصل ۶. نظریه ساختارمند، عبادت، ساختار و زندگی روزمره.....	۱۰۹
ایزابیل دیک و رابین کیرنز	
فصل ۷. حیوان انسان.....	۱۲۵
دیوید لولکا	
فصل ۸. واقع‌گرایی به عنوان بنیانی، ساختار، جهان.....	۱۴۷
آندره سائر	
فصل ۹. جغرافیای پسامدرن و انحلال مدرنیته.....	۱۶۱
دیوید کلارک	
فصل ۱۰. نظریات پساساختارگرایانه.....	۱۸۳
پل هریسن	
فصل ۱۰. آ. الحاقیه‌ای بر نظرات پساساختارگرایانه در جغرافیا.....	۲۰۱
استوارت آیتکین	
فصل ۱۱. نظریه کنشگر- شبکه: شبکه‌ها و رویکردهای رابطه‌ای در جغرافیای انسانی.....	۲۰۵
فرناندو بوسکو	
فصل ۱۲. پساستعمارگرایی: قدرت‌های بازنمایی.....	۲۲۳
کلایو بارنت	
فصل ۱۳. علوم انسانی زمینی: به‌کارگیری فضا و مکان در علوم انسانی.....	۲۴۵
تروور هریس	
فصل ۱۴. شکاف را در نظر داشته باشید: نگاهی دوباره بر تعدیل‌های فناوری جغرافیای قرن بیستم.....	۲۶۱
فرانسیس هاروی	

بخش دوم: مردم

فصل ۱۵. نهادها و فرهنگ‌ها.....	۲۹۵
جرارد راشتون	

فصل ۱۶. مکان‌ها، انسان‌ها و زمینه‌ها.....	۳۰۵
دیوید لی	
فصل ۱۷. خاطرات و آرزوها.....	۳۱۵
دیوید هاروی	
فصل ۱۸. درک قلب مکان.....	۳۲۷
رابین کرنز	
فصل ۱۹. امر شخصی و امر سیاسی.....	۳۳۹
ورا چوینارد	
فصل ۲۰. چگونه یک جغرافیدان شدم؟.....	۳۵۱
مایکل گوچایلند	
فصل ۲۱. حرکت و برخورد.....	۳۶۵
لورنس ناب	
فصل ۲۲. فضاها و جریان‌ها.....	۳۷۷
جنیس مونک	
فصل ۲۳. عزم به در.....	۳۸۷
نایجل تریفت	
بخش سوم: رویه‌های عملی	
فصل ۲۴. نقشه‌کشی و مصورسازی زمین.....	۴۰۱
مارتین داج	
فصل ۲۵. کمی‌سازی، شواهد و اثبات‌گرایی.....	۴۲۵
استووارت فادرینگهام	
فصل ۲۶. سیستم‌های اطلاعات جغرافیایی.....	۴۴۵
مایکل گودچایلند	
فصل ۲۷. انسان‌گرایی و روش‌های مردم‌محور.....	۴۶۵
پُل رُدوی	
فصل ۲۸. ساخت جهانی دیگر: کنش‌گری در پرتو اندیشه جغرافیای مارکسیستی.....	۴۷۹
مایکل سامرز، باتریک بیلر و اولیور بلشی	
فصل ۲۹. تولید جغرافیاهای فمینیست: نظریه، روش‌شناسی‌ها و استراتژی‌های پرسش.....	۵۰۳
کیم انگلند	
فصل ۳۰. رویکردهای پسااخبارگرا: ساختارشنکی و تحلیل گفتمان.....	۵۱۹
جان ویلی	
فصل ۳۱. قیمت‌گذاری بر شأن: چارچوب روانکاوانه و بار اثبات.....	۵۳۷
مورین سیو	
فصل ۳۲. پژوهش دزدیده می‌شود: تحقیق زیست محیطی در جهان پسااستعماری.....	۵۶۱
پُل رابینز	
فصل ۳۳. جغرافیاهای معارض: جنگ‌های فرهنگی، تعارض‌های شخصی و بحث‌های هم‌گرا.....	۵۸۳
ژیل ولتاین و استوارت. سی. آیتکین	

مقدمه‌ی مترجمین

مسئله‌ی پیش روی اکثر دانشجویان رشته‌های علمی جغرافیای انسانی در حول این موضوع می‌چرخد که چگونه به طور مناسب خود را با موضوعات دارای پیچیدگی و گستردگی زیاد در محدوده و کاربرد رشته علمی مطابقت دهند. این مسئله، سؤال «جغرافیا چیست؟» را به پیش می‌کشد. چنین پرسش فلسفی می‌تواند موجب پریشان حالی عجیبی در میان دانشجویان کارشناسی شود. دانشجویانی که علاقه‌مند به شیوه‌های شناختی و شیوه‌های انجام قابل‌هضم‌تر و محدودتر مطالعات خود هستند ولی نمی‌توانند پیچیدگی موضوعات جهان واقعی که با آن‌ها سروکار دارند را به‌خوبی بازتاب دهند. می‌توان گفت که «نای این رویکرد این تصور است که به دلیل انتزاعی بودن و سختی فلسفه و نظریه بهتر است تا حد ممکن از این حیطه‌ها دور شده و وارد مباحث عملی‌تر رشته‌ی جغرافیا گشت.

این تناقضات موجب شد تا مترجمان این کتاب اقدام به ترجمه‌ی این کتاب غنی در حوزه‌ی شیوه‌های شناختی و شیوه‌های انجام پژوهش جغرافیایی کنند. کتابی که به‌خوبی می‌تواند پیوندهای بین فلسفه‌ها، نظریه‌ها، روش‌شناسی و عملی را به تصویر بکشد و بر اغلب کتاب‌های مشابه حوزه‌ی خود رجحان دارد. کتاب رویکردهایی بر جغرافیای انسانی در سال ۲۰۰۶ چاپ اول آن وارد بازار شده است. این کتاب آخرین سری از «کتاب‌های راهنمای رشته‌ی جغرافیاست که در چاپ دوم مورد بازنگری و به‌روزرسانی کامل قرار گرفته است.

ویرایش دوم این کتاب چارچوب اصلی خود را که از مجموعه‌ای از مقالات در سه بخش فلسفه‌ها، مردم و رویه‌های عملی تشکیل شده است، حفظ کرده است. به فصل جدید و به‌اضافه چهار فصل جایگزین نسبت به ویرایش قبلی و افزایش نویسندگان همکار در این باره از آنجا که از خصوصیات ویرایش جدید این کتاب است. در بخش اول، هر نویسنده اهمیت فلسفه‌های گوناگون در شکل‌دهی پژوهش دانشگاهی و ساخت سؤالات پژوهشی بر خواسته از این پژوهش‌ها را نشان می‌دهد. نویسندگان با ارائه مثال‌های کوتاهی، اهمیت شیوه‌های شناختی را در تحت تأثیر قرار دادن انتخاب‌های لازم در آغاز پروژه پژوهشی را متذکر می‌شوند. بخش دوم، رویکردی زندگی‌نامه نویسانه از طرف نویسندگان، این بخش دارد. نویسندگان این بخش در هر فصل این موضوع را بیان می‌کنند که هستی‌شناسی و معرفت‌شناسی آنها تحت تأثیر افراد آشنا و تجارب زندگی و کاری خود در زمان‌ها و مکان‌های مشخصی بوده است. این بخش نشان می‌دهد که چگونه آشنایی‌های محیط‌های دانشگاهی می‌تواند بر درک افراد از جهان تأثیر بگذارد. بخش سوم، رویه‌های عملی، پیوند ذاتی بین نظریه و عمل را نشان می‌دهد. هیچ پژوهشگری نمی‌تواند مدعی این باشد که از یک روش‌شناسی به‌خوبی استفاده کرده است ولی پژوهش‌وی فاقد درک اولیه از گفتمان‌های نظری و فلسفی‌ای باشد که در اصل مبنای حوزه‌ی پژوهشی هست که بر روی آن کار می‌کند. همان‌طور که آنتونین و ولنتاین در فصل اول از السپت گراهام نقل می‌کنند: «نسبت فلسفه

به پژوهش همچون نسبت دستور زبان به زبان است».

ترجمه‌ی کتاب ارزشمند حاضر که تقدیم جامعه علمی و دانشگاهی جغرافیایی کشور می‌شود، امید است مورد استفاده دانشجویان، پژوهشگران، اساتید و معلمان محترم قرار گیرد. اگرچه فرایند ترجمه‌ی این کتاب که بیش از ۳۰ ماه طول کشیده و چندین بار خوانده شده و تغییرات اساسی در آن اعمال شده است، باز هم نمی‌تواند خالی از اشکال باشد. لذا از تمامی دانشجویان و اساتید دعوت می‌شود نظرات اصلاحی خود را از طریق ایمیل به دست مترجمان این کتاب برسانند تا شاهد اثر کامل‌تر از هر لحاظ باشیم.

محمدحسن یزدانی

عضو هیئت علمی دانشگاه محقق اردبیلی

mail: yazdani@uma.ac.ir

حسین سعدلounia

دانشجوی دکتری جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری دانشگاه محقق اردبیلی

mail: hosseinsadloul@yahoo.com